ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ”
ШИРОКА ЛЪКА
ул. “ Люлката ” № 2, тел./факс 03030//23-36, e-mail: ou_sh.laka@abv.bg

Утвърждавам:
Директор: М. Бочукова

ОУ „НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ“ с.Широка лъка обл.Смолян

П Р О Г Р А М А

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ В ОУ „Н. Й. ВАПЦАРОВ“

УЧ. 2020/2021 г.

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета на заседание на Педагогическия съвет с Решение № 6 от протокол № 6 / 22. 02. 2021 г .и е утвърдена със Заповед на директора № РД 06 – 191 / 22. 02. 2021 г.

Въведение

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока:

Изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение.

В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет в училище да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1,т.9/.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- 1992 г. - Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
- Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
- Закон за предучилищното и училищно образование.

Настоящата училищна програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане", осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Настоящият документ е изготвен от работна група в ОУ „ Н. Й. Вапцаров" , с. Широка лъка. Той има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи.

Анализ на училищната среда

През уч.2020/2021 г. са обхванати всички ученици от с. Широка лъка, имаме трима пътуващи от съседни села: с. Стойките – двама ученици, от с. Стикъл – един ученик.

В ОУ „Н. Й. Вапцаров“ се обучават ученици от Център за работа с деца на улицата - Широка лъка и ученици от общински Център за подкрепа за личностно развитие – ученическо общежитие, където са настанени ученици от цялата страна в прогимназиален етап, с интерес към фолклорни изкуства.

През уч. 2020/2021 г. се обучават 23 ученици, разпределени в четири паралелки: I и III клас/слята/, II и IV клас /слята/, V и VII клас /слята/ и VI клас /самостоятелна/.

От началото на II учебен срок всички ученици са обхванати в две сборни групи в ЦОУД: първа сборна група /I - IV клас/ и втора сборна група / V - VII клас/ със старши учители Иванка Радичева и Михал Батаклиев.

Учениците със СОП се обучават в една ресурсна група.

Създава се една пъстра картина ученици от различни етноси, традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности.

Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Срещата с хора с различия и с различни култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

- ✓ интеркултурното образование;
- ✓ умението за общуване с представители на различни култури;
- ✓ съзнателно изграждане на толерантност, особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като партньор в образователно – възпитателния процес.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни потребности: и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са

огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по - сериозни.

Ключова роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване е ранното образование, достъпно за всички, независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете;
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- Съхраняване на етнокултурното многообразие.

С цел продължаване на създаването на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища се включва:

а/ достъпна архитектурна среда;

б/ екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на

децата;

в/ диагностична и консултативна дейност;

г/ специални учебно-технически средства и учебни пособия;

д/ индивидуални образователни програми.

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности;

- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици и родители;

- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в училище чрез изграждане на подкрепяща среда.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.

4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

Срок: м. 10. 2020 г., м. 02. 2021 г.

Отг. Кл. ръководители, ст. учители - ЦОУД

2. Специализирана работа с родителите за по - голяма заинтересованост към образователно - възпитателния процес.

Срок: постоянен

Отг. Кл. ръководители

3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.

Срок: постоянен

Отг. Кл. ръководители

4. Ресурсният учител в училището да се включва при необходимост с допълнителни образователно - възпитателни дейности с ученици със специални образователни потребности и от етническите малцинства.

Срок: постоянен

Отг. Ресурсният учител

5. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца и ученици от етническите малцинства.

Срок: постоянен

Отг. Кл. ръководители – начален етап,

учител по бълг. език и литература

6. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.

Срок: по план за квалифик. дейност

Отг. Директорът

7. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отдих и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.

Срок: постоянен

Отг. Кл. р-ли, ст. учители - ЦОУД

8. Ресурсно подпомагане.

Срок: постоянен

Отг. Ресурсният учител

9. Кариерно ориентиране и консултиране.

Срок: постоянен

Отг. Кл. р-ли, ст. учители - ЦОУД,

външни консултанти

10. Взаимодействие с РЦППО – гр. Смолян.

Срок: постоянен

Отг. Координатор

Изготвили: 1. М. Чакърова – старши учител в начален етап;

2. М. Гергьовска – старши учител в начален етап.